

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE
KATEDRA ANGLICKÉHO JAZYKA A LITERATURY PedF UK

Autor práce:	Bc. Kateřina Řehová
Název práce:	The Use of the Present Perfect in Academic Discourse
Vedoucí práce:	PhDr. Zuzana Nádraská, Ph.D.
Rok odevzdání:	2024
Rozsah práce:	61 stran s přílohami, 49 bez příloh
Posudek:	☒ vedoucího práce ☐ oponenta
Autor posudku:	PhDr. Zuzana Nádraská, Ph.D.

	Posuzovaná oblast	Zvažovaná kritéria	Body (0-5)¹
1.	Celková charakteristika	Splnění zásad zpracování práce, adekvátnost titulu práce, naplnění stanoveného cíle, logická struktura práce, vyváženost a propojenost teoretické a praktické části	4
2.	Teoretická část	Stanovení a splnění cílů, prezentace různých teoretických přístupů k řešení problému, jejich kritické posouzení a zvolení relevantní teoretické základny pro realizaci praktické části	4
3.	Praktická část	Vhodnost a aplikace zvolené metodologie, jasnost formulace hypotéz, relevantní a srozumitelná argumentace a interpretace získaných výsledků, jasnost formulace závěrů práce	3
4.	Jazyková úroveň	Gramatická správnost a komplexnost, slovní zásoba, koheze a koherence textu, interpunkce a stylistické aspekty, celková úroveň jazykového projevu	3
5.	Struktura a forma	Přehlednost struktury, členění, řazení a proporčnost kapitol a oddílů, konzistentnost úpravy práce, odpovídající rozsah práce, adekvátnost a provedení příloh	4
6.	Práce s odbornou literaturou	Kvalita, množství a relevance odborných zdrojů, kritický přístup ke zdrojům, odpovídající úroveň citační praxe	4

Celkové zhodnocení práce (včetně kritických výhrad)

Cílem této bakalářské práce bylo zmapovat výskyt předpřítomného času v akademickém diskurzu. Analýzu autorka zakládá na subkorpusu akademického jazyka British English 2006 dostupného z CQPWeb.

Teoretická část

V teoretické části autorka představuje základní relevantní koncepty, tzn. čas a vid, dále se věnuje užití předpřítomného (průběhového) času v angličtině. Na závěr charakterizuje akademický jazyk z pohledu registru a specifikuje jeho mimojazykové (komunikativní funkci, situační kontext) a jazykové vlastnosti. Lze ocenit, že se nevyhýbá prezentaci čistě sémantických termínů (např. str. 9-10), jejich vysvětlení ale není zcela dostatečné a ilustrované na příkladech: „reference point“, „event point“ a „speech point“ (Reinbach 1947), podobně též termíny „topic time“, „time of the situation“ a „time of the utterance“ (Klein 1994).

Kapitola 1.2 by měla hovořit o perfektním aspektu obecně, ale autorka se věnuje především významům perfektního aspektu v kombinaci s přítomným časem. Naopak kapitola 2.1 (*Present perfect progressive*) hovoří o průběhovém aspektu obecně, pouze poslední příklad se týká průběhového tvaru předpřítomného času. Pozitivním aspektem práce je, že v kapitole zabývající se charakteristikou akademického jazyka autorka již naznačuje funkci jednotlivých slovesných kategorií ve zkoumaném typu diskurzu.

¹ Bodové hodnocení na škále 1-5 (5 bodů maximum), 0 bodů z jedné či více posuzovaných oblastí automaticky znamená, že práce není doporučena k obhajobě.

Praktická část

Popis dat a metodologie je dostatečný, není však řešen systematicky – část je v kapitole 4 a část v kapitole 5. V praktické části autorka prezentuje výsledky své analýzy; nabízí dva pohledy, kvantitativní a kvalitativní. V kvantitativní analýze se zabývá kombinací předpřítomného času s ostatními slovesnými kategoriemi (rod, polarita, průběhový aspekt), výskytem příslovečných určení času a lexikálním aspektem sloves. V kvalitativní části se již věnuje různým použitím předpřítomného času a funkcím/významům v akademickém jazyce. Autorka zjišťuje, že nejfrekventovanější význam předpřítomného času je tzv. „indefinite past“ a „up to the present“; úzkou souvislost s přítomností, kterou předpřítomný čas vyjadřuje, spojuje v akademickém diskurzu zejména s funkcemi popisu dosavadního výzkumu a prezentací nových výsledků, čemuž odpovídá i sémantika sloves. Obecně by čtivosti práce a úplnosti prezentace prospělo, kdyby autorka ilustrovala jednotlivá užití na více příkladech, uváděla celé věty a minimální kontext, pokud je pro interpretaci relevantní. Kapitola 5.4.1 neprezentuje žádné nové poznatky nebo příklady; autorka nepředkládá žádný ilustrující příklad na užití slovesa „be“ ve sponové funkci (5.4.2); pokud je sloveso ve sponové funkci, většinou se o něm nehovoří jako o slovese lexikálním – viz tabulka 1 str. 31 a kapitola 5.4.2 (např. Dušková a kol. 2009, kap. 8.31.2).

Bibliografie

Titul Shimura (2020) je uveden pouze v závěrečné bibliografii, ale není použit v samotném textu práce.

Jazyk

Po jazykové stránce je práce na dostatečné úrovni, vyskytují se však chyby v interpunkci, členech, předložkách a lexiku (*differ* vs *differentiate*, *persist*, *affective* vs *effective*, *temporaries* vs *temporariness*). Chyby, které byly pravděpodobně způsobené převodem textu to jiného formátu, do jisté míry snižují čtivost a čitelnost textu.

Témata a náměty k diskusi při obhajobě

1. V kapitole 2 (*Present perfect in detail*) na několika místech hovoříte a tom, že předpřítomný čas indikuje platnost, pravdivost, trvání či možnost změny stavu/události v budoucnosti (zejména str. 15). Je tato reference k budoucnosti explicitně zmíněna v odborné literatuře, na kterou odkazujete (Leech 1971, Alexander 1988), a jak ji chápete?
2. Nemyslím si, že vysvětlovat nižší frekvenci záporu, průběhového vidu a trpného rodu přílišnou jazykovou komplexitou, náročnou či nejednoznačnou interpretací a délkou slovesné fráze je správné řešení reflektující funkci těchto kategorií (např. str. 31, 36, 46).
 - Proč jsou, dle Vašeho názoru, negativní slovesné fráze složitější na porozumění (str.30)? Uveďte prosím příklad včetně kontextu. V závěru práce tvrdíte (str. 46), že absenci negativní slovesné fráze mohou kompenzovat negativní předpony – máte toto tvrzení podložené doklady?
 - Jaké ještě další role, než které zmiňujete, může hrát trpný rod? (viz příklady *Other studies have also shown an efferent benefit for proprioceptive precision [...] x Migraine and other severe headaches have been shown to be associated with both depression [...]*)
3. Jak jste interpretovala tzv. „habitual meaning“? Je ve Vašem vzorku vždy indikován příslovečným určením?
4. Jak si vysvětlujete vysoký výskyt příslovce „also“ (str. 35)?
5. Tato otázka se týká nejednoznačné interpretace řešené v kapitole 6.3.1 (*Indefinite past vs. Up to the present*). Říkáte, že nejednoznačnou interpretaci lze upřesnit kontextem, str. 43. Zvažovala jste všechny případy nejednoznačnosti v kontextu?

Práci tímto doporučuji nedoporučuji k obhajobě.²

Datum: 11. srpna 2024

Podpis:

² Výsledná známka zahrnuje hodnocení posudku vedoucího práce, hodnocení posudku oponenta a hodnocení výkonu studenta v průběhu obhajoby.